

Клас: 6.

Дата: 07 квітня 2020 року.

Урок № 54.

Тема: Л. Воронина – сучасна письменниця, авторка багатьох книг для дітей. Переказ ключових епізодів повісті «Таємне Товариство боягузів, або засіб від переляку № 9»

В зошиті написати дату, яка написана вище. Переписати тему повністю (вона написана вище після слова «тема»).

- ✗ Який настрій у вас сьогодні?
- ✗ Чого побажаєте іншим?

- ✗ Як ви вважаєте, який емоційний стан героя (наляканого зайця), зображеного ілюстрації, що вміщена вище?
- ✗ Чи боїтеся ви чогось у житті? Чого саме?

Боягузів завжди осуджують у народі, вони є і предметом насмішок. Про них складено багато гуморесок, жартів та анекдотів. Ось один із них.

Лев зібрав усіх звірів і гвоорить:

- Сьогодні будемо їсти найбільшого боягуза.

Заєць виривається вперед і кричить:

- Кабана в образі не дам!!!

- А як можна побороти страх?

Відповідь на це запитання ми спробуємо отримати впродовж кількох уроків, вивчаючи повість Лесі Ворониної «Таємне Товариство боягузів, або Засіб від переляку №9». А ще дізнаємося багато цікавого про сучасну письменницю, яка пише захоплюючі твори для дітей.

Новий матеріал.

Слово вчителя.

Прочитати матеріал, до зошита виписати тільки псевдоніми, які використовувала письменниця.

Леся Воронина (справжнє ім'я Вороніна Олена Анастасіївна) – улюблена письменниця багатьох дітей, журналістка, перекладачка.

Літературні псевдоніми: Гаврило Гава, Ніна Ворон, Олена Вербна, Сестра Лесич.

Народилася 21 березня 1955 року у Києві в письменницькій родині. («Назвали Лесею на честь Лесі Українки, та в паспортному столі не захотіли записувати, сказали: «Таково імені нету», а Леся, мовляв, – похідне від Лариси або Олександри, тож мама записала мене Оленою. Та я все життя – Леся»). Дід – Прохор Воронин – був письменником, тато – художником-оформлювачем та реставратором. Мама перекладала книжки з кількох європейських мов. Маленька Леся почувалася білою вороною, бо розмовляла у російськомовному Києві українською. Рано почала читати. І сама дуже швидко почала вигадувати різні історії. («Мені здавалося, що це є в кожній людині. З подивом дізналася, що такі здібності мають не всі, а діти ж люблять різні цікаві історії! Я й стала таким собі неформальним лідером у садку, а потім у школі. Мої однокласники страшенно любили слухати ті кумедні побрехеньки. А ще я вмiла досить точно копіювати й пародіювати інших, вигадувала різні сценки. Та хоча зростала в літературному середовищі, письменники здавалися мені якимись особливими, унікальними – куди вже мені до тих небожителів?! Але все одно писати почала рано (для себе) десь у першому класі»).

1972 р. вступила на заочне відділення філологічного факультету Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, який закінчила 1979 р. За роки навчання встигла попрацювати кур'єром у Спілці письменників України, лаборантом у школі, електромонтером на деревообробному комбінаті, екскурсоводом у Музеї народної архітектури та побуту в Пирогово і т. д. Мандрувала Україною (автостопом) та Польщею (на байдарках). Протягом 1987 – 1991 рр. працювала редактором відділу літератури та мистецтва журналу «Україна». З 1991 року працювала у дитячому журналі «Соняшник» (з 1992 до 2006 року – головним редактором часопису). Нині – автор та ведуча програм на радіо «Культура». Член Спілки письменників України, член Асоціації Українських письменників. Пише для дітей, бо вважає, «що найкращі люди – це діти й підлітки, вони щирі й безкомпромісні. Вони вірять, що світ можна змінити на краще, вміють дружити й жертвувати собою заради іншого, сприймають життя оголеними нервами. Це вже потім на людині наростає захисний панцир і вона вчиться йти на компроміси, пристосовуватися й відмовлятися від найцінніших речей заради грошей, слави, посади...»

В одному з інтерв'ю Леся Воронина зауважила: «Мені здається, що найгірші вчинки людина робить під впливом страху. Наше суспільство ніби й справді заражене вірусом страху, і я дуже хочу, щоб ми його позбулися. Щоб ми не привчали своїх дітей змалечку пристосовуватися й озиратися на всі боки, втягнувши голову у плечі. Отож, герої моєї пригодницько-фантастичної повісті, потрапляючи у небезпечні, а часом і неймовірні ситуації, вчать долати переляк і перемагати власну слабкодухість, рятуючи інших. А ще я переконана, що сміх – це неймовірно сильна зброя, адже всі паскудства у світі роблять люди, цілковито позбавлені почуття гумору.

❖ Ваші батьки оцінювали людей за критерієм «порядна» людина чи «непорядна». Який критерій у Вас в оцінюванні людей?

Власне, мої критерії нічим не відрізняються від тієї шкали цінностей, котра існувала в нашій родині. І справді – головне, щоб людина була порядна, а ще розумна, дотепна (мені здається, що людина, позбавлена почуття гумору, трохи ущербна, неповноцінна), добра й справедлива. Мені пощастило – все життя я зустрічаю багато таких людей, і деякі стають моїми друзями назавжди.

❖ Сьогодні Ваше ім'я відоме багатьом читачам. Ваші книги не залежуються на полицях, видавництва залюбки друкують Ваші твори. А чи був час, коли Ви написали книжку – і не знали куди з нею поткнутися?

Зі своєю першою книжкою я «поткнулася» до єдиного дитячого видавництва «Веселка». Рукопис пролежав там кілька місяців, а тоді я отримала трафаретну відповідь-відмову (до речі, редактор, котрий мені писав, був не дуже грамотний, бо я помітила в тому листі-вироку кілька русизмів, кальок і просто елементарних помилок). Згодом, коли я познайомилася з Зіркою Мензатюк – чудовою дитячою письменницею, то дізналася, що і її рукописи відфутболювали точнісінько в такий самий спосіб. З Володимиром Рутківським, одним із найкращих наших дитячих письменників, учинили так само. Тобто, шансів надрукуватися за радянських часів було небагато.

Коли ж 91-го я прийшла працювати до «Соняшника», спершу літредактором, а за два роки мене вибрали головним редактором, то мені було просто незручно видавати у «Соняшнику» власні книжки. Там вийшов тільки мій іронічний дитячий детектив «Суперагент 000». Його почали друкувати у журналі, до редакції писали діти, котрі не хотіли чекати з місяця в місяць продовження історії, а просили, щоб ми надрукували «Суперагента» книжкою. Що ж до решти моїх книжок, то видавці зверталися до мене самі й пропонували з ними співпрацювати.

❖ Дехто вважає, що писати про зайчиків, слоників, чи вигаданих істот – це несерйозна, легковажна справа. Ви з цим згодні?

Ні, не згодна. Мій улюблений літературний персонаж ведмедик на ім'я Вінні Пух мав у голові соломку, а кумедні й добрі історії про нього читали й читатимуть діти всього світу. Головне, щоб про слоників-зайчиків-поросятко та інших вигаданих істот писали люди талановиті.

Як же подолав страх, цю тяжку недугу людства, головний герой повісті Лесі Ворониної «Таємне Товариство боягузів, або Засіб від переляку №9»? Вам цікаво, як цьому звичайному українському хлопчині, звичайнісінькому боягузові, вдалося врятувати Землю від космічних прибульців, які заразили більшість людей вірусом страху? Тож для цього пориньмо у світ пригод, романтики, фантастики, починаймо нашу захоплюючу подорож сторінками повісті.

- ❖ Що навіяло написання книги «Таємне товариство боягузів...» Чи існують у реальному житті герої Клим, Жук, Заєць? Ви їх з когось писали?

Мені здається, що найгірші вчинки людина робить під впливом страху. Наше суспільство ніби й справді заражене вірусом страху, і я дуже хочу, щоб ми його позбулися. Щоб ми не привчали своїх дітей змалечку пристосовуватися й озиратися на всі боки, втягнувши голову у плечі. Отож, герої моєї пригодницько-фантастичної повісті, потрапляючи у небезпечні, а часом і неймовірні ситуації, вчаться долати переляк і перемагати власну слабкодухість, рятуючи інших. А ще я переконана, що сміх — це неймовірно сильна зброя, адже всі паскудства у світі роблять люди, цілковито позбавлені почуття гумору. Що ж до того, чи є прототипи моїх героїв у реальному житті, то на кожному книжковому ярмарку до мене підходять діти, які кажуть, що впізнали себе у моїх героях і просять, щоб я написала продовження «Таємного Товариства Боягузів». Я обіцяю і, звичайно, напишу, бо, як Ви знаєте, дітей обманювати не можна. До того ж, наклад першого видання цієї книжки вже розійшовся, «Теза» збирається цього року видавати новий тираж й одразу надрукувати другу частину повісті.

Аналіз твору «Таємне Товариство боягузів, або засіб від переляку №9». **Переказ ключових епізодів повісті Л. Ворониної.**

Усно перекажіть ключові, тобто найважливіші, епізоди твору.

Слово вчителя.

Напевно, ви вже здогадалися, що я дуже люблю равликів. Те, що книжка зветься «Планета смугастих равликів», не випадково. Для мене це дуже загадкові створіння. І мої равлики не земні, вони походять із далекої-далекі планети.

Книжка складається з трьох невеличких повістей і починається з того, як одного дощового недільного ранку дівчинка Оля вийшла на вулицю зі своїм дресированим котом Гарбузиком. Дівчинка сіла на дитячому майданчику на лавочці і раптом почула дивний звук — ніби луснула петарда.

Бесіда за змістом твору (усно дати відповіді на питання):

- ✗ Як звали головного героя повісті?
- ✗ Кого він вважав своїм неминучим лихом?
- ✗ Яке справжнє ім'я Кактуса?
- ✗ Коли саме розпочалася ворожнеча між Сашком і Климом?
- ✗ Зачитайте, як після літніх канікул змінився Кактус?
- ✗ Як почувався Климо під час останньої зустрічі з Кактусом? Зачитайте цей епізод.
- ✗ Що трапилося із Климом після останньої зустрічі із Сашком?
- ✗ Куди потрапив Клим?
- ✗ За що Климу стало соромно, коли він побачив себе на великому екрані?
- ✗ Що запропонував механічний голос Климу? Як відреагував на це хлопчик?
- ✗ З ким познайомився Климо після того, як якась сила спрямувала його до старого будиночку?
- ✗ Яке завдання - випробування чекало Клима ввечері?
- ✗ Повернувшись додому, про що довго думав Клим?
- ✗ Хто з рідних працював у банку, де повинен був пройти своє випробування Клим?
- ✗ Які захоплення були у бабусі Солі?

Опрацювання понять з ТЛ.

Дізнатися, що таке сюжет та із яких частин він складається, ти зможеш, опрацювавши підручник на с. 195 – 196.

До зошита випиши визначення сюжету та усі частини, із яких він складається. Визначення складових частин сюжету (експозиція, зав'язка і т. ін.) переписувати не треба!

Підсумки.

- ✗ Що нового ти виніс з уроку?
- ✗ Що було найцікавішим?

Д / з.

Якщо ти ще цього не зробив/ не зробила, то дочитати повість Л. Ворониної, знайти фантастичні та романтичні епізоди твору (усно).